XXXII. évfolyam. Deva, 1924. február 9. 6. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 100 Lei
Félévre . . . . 50 „
Negyedévre . . 25 „
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Déva, Regina Maria-u. 12., hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Megváltó eszmék.

Irta: KOSZTOLÁNSZKY ISTVÁN.

A világháboru befejezése után két kimagasló esemény ragadta meg az emberiség figyelmét. Az egyik: Lenin bolsevizmusa, a másik: az angol munkásság kormányrajutása. Mig előbbi válogatlan eszközökkel akarta az egész világot eszméjének meghóditani, addig utóbbi a megértés és meggyőzés szelid fegyverével igyekszik a jövő utján magának tért hóditani.

A Lenin által megváltónak hitt eszmén: a bolsevizmuson épült mű már az összeomlás óráit éli. Nem csoda. Mert ott, ahol a hatalom átvétele és a rend helyreállitására való törekvés egy uj osztályelnyomás jegyében született meg, egészséges kibontakozást, gazdasági és kulturális fejlődést — még csak elképzelni is — lehetetlen. Az az irányelv, hogy a proletáriátus ragadja magához a hatalmat, sajátitson ki minden vagyonértéket és alkosson meg egy régihez hasonló zsarnok osztályuralmat, nem jelentett egyebet, mint az addig uralmon lévőknek tüzzel-vassal való megsemmisitését; hogy aztán elnyomottakból elnyomókká válva, a békének, nyugalomnak, a jólétnek, a minden téren való érvényesülhetésnek ássák meg a sirját.

S hogy Lenin eszméjének mi lett az eredménye, azt a bolsevizmus mindeneket felperzselő őrülete és állatias kegyetlensége eléggé dokumentálja. Üldözés, elnyomorodás, kivégzések sora, földönfutók tömegeinek kétségbeesése, éhenhalás. Ezen már édes keveset javitott azon tény, hogy a parasztsággal szemben egészen a magángazdálkodásig és magánvagyonig voltak kénytelenek engedményeket adni.

Tevékenységüket csak annál szomorubb fényben tünteti fel azon körülmény, hogy a véreitől elvett gyárakat, sőt a bányákat és petroleumforrásokat is mind bérbe adták az angoloknak, meg franciáknak. S mindezt azért, hogy elérjék államiságuk elismerését.

Szomoru jelenségek.

A mindennek legmélyéig hatolni akaró elme megdöbbenve áll meg e tények előtt s halálsápadtan mérlegeli az emberi agyban született eszmének hatását: egy egész nemzetnek saját fiai által való megsemmisitését, vagy legalább is megsemmisiteni akarását.

Hol van itt az eszmének a megváltásra irányuló igyekezete? Vagy megváltás alatt egy osztálynak s nem az egész orosz nemzet megváltását értették?

Midőn Lenin eszméje, hogy a proletáriátust a poklok éjjeléből kivezesse, megvalósult és az egyedül megváltónak elképzelt bolsevizmus talpra állt, hogy hóditó utját megkezdje, nem hiszem, hogy gondolt volna azokra a rettenetességekre, melyek céljának eléréséhez a legalkalmasabb eszközöknek bizonyultak.

De vajjon elérte-e?

Célja nem lehetett a minden téren való teljes megsemmisülés. Ő bizonyára épiteni akart, de még azt se érhette meg halálos ágyán, hogy államiságuk elismertessék. A zsarnoki önkényt: a cárizmus vad kegyetlenségét a bolsevizmus őrjöngése váltotta fel, mely romokat-romokra halmozva; gazdasági és kulturális haladást megbénitva, kincseket érő javakat porrá zuzva, szétharácsolva; tehetségeket, tudást mindenünnen számüzve: végre is olyan helyzet alakult ki, mely világitó sugár: isteni szikra hiányában a teljes pusztulással lett egyenlő.

Megváltó eszmék csak elhivatott apostolok agyában szoktak megfoganni s ha testet öltenek és tettekbe mennek át, békét, örömet, boldogságot hagynak magok után.

Lenin eszméjének utja — ugy látszik, az értékek mindenáron való megsemmisitésének keresése volt oly célból, hogy azok romjai fölött épitse fel hatalmának trónját. A pusztitás sikerült is; de temetőből pezsgő életet varázsolni már nem volt képes. Sirhantja fölött az egész orosz nemzet távolba révedt szemekkel keresi ma is az Elhivatottat, aki békésebb eszközökkel vezesse a megujhodás napsugaras utjára.

Nem; Lenin nem volt az az elhivatott, aki az eszmét meg is tudta volna valósitani. Ő csak arra volt predesztinálva, hogy uralmának eredményén mások okulva, a szeretet, a megértés, a meggyőzés fegyverével vivják ki népük megnyugvását, boldogságát s azáltal egész Európa, az egész világ megnyugvását is.

Ám, aki legelsőnek ismerte fel a véresen durva kisérlet tévedéseit s elsőnek látta meg a helyes utat: Macdonald volt, Anglia jelenlegi kormányának elnöke, ki a mérséklet és meggyőzés vértelen fegyverével: az igazság megdönthetlen erejével vitte keresztül, hogy az angol munkásság kezébe vehette Anglia kormányzását.

Igen; az igazi apostolok mindig a szeretet, a meggyőzés fegyverével vivták ki eszméiknek nagy diadalát; s igy ama bolsevista államnak, mely a világforradalom általános bekövetkezé-

VERSEK.

Máglya.*

Legyen! . . . s megindult a Kezdetnek izzó árja
S a Semmi talpra állt legott acéloson:
Földre dobbant az első ember fürge lába,
Mely ott terpeszkedett előtte várván.

Ég! ... Föld! ... Az ember előtt mély titkoknak zárja,
Gombolygó köd egy ismeretlen tengeren . . .
De fellobbant lelkének szétsugárzó lángja
S a láthatár tisztult, bővült készségesen.

Ó, évezredeknek szüzi, ragyogó tükre,
Melyben magára ismert egykor Ősünk:
Mikor tudósszomjason enmagába tünve,
A Ma világát hagyta ránk, mely örökünk!

Hatalmas mü! Folytatása isten művének,
Eget kihivó, hihetetlen nagy csoda:
Hogy' kényszeritette minden rejtett kincsének
Egybehordására — Ember akarata! . . .

S mi lett a kincs . . . Őrültek-háza kapujának
Arany kilincse, melyen vér vert patinát . . .
Tőr; majd éles pengéje Damokles kardjának,
Testvér-vérre szomjaztatva az Ős fiát! . . .

És thyrsos-bot, Bacchusnak reszketeg kezében:
Karnagyi pálca bacchanáliák során,
Hol ledér satyrok meztelenség mezében
Nektárt szürcsölnek nymphák buja ajakán.

Igazság, jóság, hit, erény igéretének
Tüzhelye rom, melyen rég kialudt a láng;
Templomában nem csendül fel a hálaének:
Sulyos istenkáromlás ma a Miatyánk!

Tavasz csókján ujjongó rózsák illatára
Már nem susog tündérregéket lágy zephir . . .
Halálra üldözi viharok harsonája
S nyomán kétségbeesés ontja könnyeit . . .

Sóhaj, panasz s orgiák keblén vad kiáltás!
Mind-mind a végzet sötét érzetén zokog . . .
A Ma utja: jólét, arany borju-imádás
S örvénybe fuló csókos éjek, nappalok.

S én itt állok ez' őrületnek vad tüzében,
Ahol átok s nyomor fejvesztve gomolyog,
Mint zuhatag-szülte folyam széles medrében
Bércek és rónákról összefutott homok . . .

Ó, szent Kezdet, melynek Ember volt legszebb álma,
Kinek utján menny szállt volna a földre le,
Az Utókor nem mer benézni enmagába:
Ravatalon fekszik üdvének teteme.

A léleknek egykor messze sugárzó lángja
Csak romokra verheti fáradt sugarát:
Az álmodott menny alágyujtott szörnyü máglya,
Melyen az Ember áldozza fel önmagát.

Kosztolánszky István.

* Közli az Ország-Világ.

—

De pillanat csak . . .

Jöhetnek rémes, jégmetsző szelek,
Dühönghetnek az összes elemek,
Táncraperdülhet alattam a föld,
Elsötétülhet felettem a Nap:
S én mégis, mégis felvetem fejem.

Véremben élhet minden akarat,
Mely földi ember létét rosszba fogja.
A vágyam minden örömöt
Beteges vággyal magának kivánhat:
Én tuldobom majd mégis lelkemet.

Belémfájulhat minden szomoruság
— Csodás-muzsikás alkonyati ének —
Halotti maszkot ölthet a világ . . .
A könnyek folyókként
Törhetnek át a messzi hegyeken:
De nem törhetnek át a lelkemen.

E pillanatban minden élet vére
Eremben zug és ércolvasztó lángja
Földet inditni volna tán erős.

E pillanatban Ur vagyok, tudom,
És lábam előtt hempereg
Ez az egész csak délibáb világ.

De jaj tudom, hogy nem tart igy örökké,
Hogy pillanat csak:
s fájó-keserü
Jaj-hang dalol a roppant éjszakában.
Egy kar legyint,
Egy kéz könyörög testvérszoritásért,
Egy sziv dobog a Végtől menekülve,
Egy gondolatnak bizonytalan lángja
Pislákol majd e roppant Föld felett,
S egy forró könnycsepp
Alázattal és esdeklően,
Mint gyémánt csillog lenn, az ut porában.

Kovács Károly.

sétől várta az orosz kezdeményezés biztos sikerét, okvetlenül csődött kellett mondania, el kellett tünnie, hogy helyet adjon a meggondolt, a vértelen, a békés kibontakozásnak s majd a rohamos ujjáépitésnek s az általános megnyugvásnak.

Megváltó eszmék mindig nagy és szent célok érdekében fogantatnak. Fegyverök a szeretet hatalma; utjok a béke; lobogójukat a szabadság gondolatának langyos szellője lengeti. S amely eszmének gyülölet a fegyvere, utja a bosszu s lobogóját az őrület viharja tépi, szakgatja: ott a halál lesz urrá mindeneken.

Szomoruan igazolja ezt népek millióinak a mai elviselhetetlen helyzete.

A dévai református Hölgybizottság müsoros estélye.

A dévai református Hölgybizottság f. hó 2-án, szombat este a városi szinházban müsoros estélyt rendezett. Az estélyt már eleve nagyfoku érdeklődés előzte meg s igy szinte természetesnek tetszett, hogy a közönség a szinházat zsufolásig töltötte meg.

A reményekben azonban nem is volt csalatkozás, mert a rendezőség olyan müsort adott, amely a legkényesebb igényeket is kielégitette. Minden egyes szám általános tetszéssel találkozott, ez pedig jó és kellemes előkészitője volt a táncmulatságon uralkodó nagyszerü hangulatnak.

A müsor egyes számairól referádánkat az alábbiakban adjuk.

Első számként a dévai szimfonikus zenekar játszott. Utána a Lajcsi bácsi cimü 1 felvonásos következett, amelyben Ujváry Jolán (feleség), dr. Schuller Frigyes (férj) és May Dezső (Lajcsi bácsi) szerepeltek. E mükedvelőknek igazán nehéz darabban dr. Schuller a tőle már megszokott természetességgel játszotta szerepét. Ugyszintén meglepően jó volt Ujváry Jolán is. Különösen meg kell dicsérnünk azonban May Dezsőt, akin az első pillanatban meglátszott, hogy otthon érzi magát a szinpadon (ő t. i. szinész volt). Természetes és hatásos eszközökkel vitte szinpadra a zsugori bácsi nevetséges alakját, ami által a közönséget egyszerre a legjobb hangulatba ringatta. A közönségnek is jól esett a darabban ez a kis elevenség s hogy May játéka iránti megelégedését is kifejezze, a kitünő szereplőt nyiltszini tapsban részesitette.

Harmadik szám Érsek Mária és Máhler László nagyon szép és hatásos duettje volt. Érsek Mária nemcsak az énekben kiváló, de a táncban is elsőrangu és a szó müvészi értelmében is bájos jelenség. Partnere is jó volt. Sok tapsot kaptak.

Ezután az „Éjjelizene" cimü egyfelvonásos került szinre. E kedves kis darab keretében dr. Schuller Frigyesné, aki már elsőrangu és régi mükedvelőnk, az asszony szerepében igazán müvészi alakitást produkált. A kellő természetesség sehol sem hiányzott, s már meglévő nagy rutinja a hevesebb jeleneteknél sem hagyta cserben. Partnere, ifj. Göllner Károly izig-vérig pompás mükedvelő, aki bármilyen szerepben is elsőrangut tudna produkálni. A férj szerepét is a lehető legjobban adta és olyan arcjátékkal, ami mükedvelőknél igazán ritkaság. Szerepeltek még Borbáth Vilmos és Kilvády Ica, akik szintén jól oldatták meg feladatukat. Nagy kár volt azonban az, hogy a függöny pont a darab végén felmondta a szolgálatot s igy az egyfelvonásos csattanója csak gyengén érvényesülhetett.

Orbán Ica szólótánca müvészi diszponáltságról és kiváló tánctechnikáról tanuskodik. E nagyszerü táncosnő—mükedvelőnk most is sok és megérdemelt tapsot kapott.

Szünet után a müvészi beállitásu reklámképekben gyönyörködött a közönség. Egyiket sem emeljük ki különösebben, mert egyik szebb volt a másiknál. Egyszerüen ideiktatjuk a képek és a szereplők neveit: Kirschenbaum: Sándor Kató és Martonossy László. Bencsik: Orbán Ica és Martonossy György. Citrom: Balia Rózsika. Issekutz: Molnár Mici. Friedmann: Kontz Tutu és Ujváry Jolán. Hirsch: Balogh László. Schulleri cég: Kreutzer Grete és Mara István. Klimstein: Csulay Ili és Ujváry Jolán. Hirsch és Dolcsig: Apáthy Éva és Kovács Manci. Szavalt: Neubart László.

Hunfalvy Albertné énekszólója a közönség általános tetszésével találkozott. Énekét saját maga kisérte cimbalmon, amihez a kiséretet egy pár szál cigány adta meg.

Nyolcadik számként May Dezső kuplékat adott elő, óriási sikerrel. Különösen tetszett „szinészimitáció"-ja, amelyben igazán müvészetet adott. Nagyszerü orgánuma itt is szépen érvényesült, a közönség többször a lámpák elé tapsolta.

„A vasuti kocsiban" cimü jelenetben Székely Lajosné, Székely Lajos, dr. Schuller Frigyes és Neubarth László szerepeltek. Mindnyájan kitünőek voltak. A főszerep Neubarth Lászlónak jutott, aki ambicióval és müzészien oldotta meg feladatát. A közönség sokat tapsolt e szórakoztató jelenetnek.

Érsek Mária és Göllner Károly hatásos duettje (Kis fiu és kis leány) zárta be a müsort. E két nagyszerü mükedvelőnkben a közönségnek igazán gyönyörüsége tellett. Ők is sok és megérdemelt tapsot kaptak.

*

Előadás után tánc volt, amely a legjobb hangulatban tényleg reggelig tartott. (Az utolsó társaság másnap d. e. 10 órakor ment haza.)

A leányszépségverseny első győztese Érsek Mária, a második Orbán Ica volt. A legszebb asszony jelzőt Frank Józsefné nyerte el, a legszimpatikusabb agglegénynek Antóni Sándor bizonyult, akinek a diszoklevél valószinüleg sok pénzébe kerülhetett.

A rendezőség szép és dicséretes munkát végzett, dicséret illeti rajtuk kivül Lőwy Lipótnét és Rafael Józsefet is. Lőwy Lipótné Orbán Ica táncát, Rafael József pedig az Érsek-Máhler duett táncot tanitotta be.

Hunyadvármegye lakosságának 1923. évi egészségügyi állapota

Összesitő statisztika az elmult évről. A vármegye lakossága az elmult évben csak 0·9 százalékkal szaporodott.

Egy vármegye egészségügyi helyzete nemcsak arra ad feleletet, hogy a különböző fertőző betegségek mennyiben vertek gyökeret lakóinál, hanem némileg képet ad kulturfokáról is és arról a rendszerről, amely a rajta élő népeket kormányozza.

Éppen ezért nem tartjuk érdektelennek közölni Hunyadvármegye főorvosi hivatalának 1923. évi egészségügyi jelentését, amely részletességénél fogva minden kérdésre feleletet ad, egyuttal pedig megjelöli azokat a direktivákat, amely szerint vármegyénk (s általában az egész ország) egészségügyi helyzetét kedvezőbbé lehetne tenni. Ezeket nem is soroljuk fel, mert, mint a napilapok irják, Bukarestben már gyüléseztek is ebben az ügyben s remélhetőleg olyan intézkedéseket is fognak tudni majd behozni, amelyek nagyban elősegithetik a lakósság jólétét, illetőleg egészségügyi helyzetének javulását.

A jelentés a következő:

Hunyadvármegye 25 községi és 4 városi egészségügyi kerületre van felosztva. Területén 1 főorvos, 4 városi orvos, 23 körorvos, 9 kórházi orvos, 2 szanatóriumi orvos, 3 katonaorvos és 23 magánorvos müködik. Van 26 állami körbába, 5 ápolónő (soror de calitate), 3 egészségügyi segéd, akik eddig még nem kezdték meg müködésüket, mert a krajovai tanfolyamról még nem jöttek vissza, 147 községi bába és 52 magánbába. A vármegye 420 községének e bábalétszám nem elegendő, számuk azonban nem nő, mivel a bábaképző, most már 2 év s igy ilyen hosszu időre nem sokan tudják rászánni magukat. Önálló müködésre engedélyt nyert a mult évben 4 fogtechnikus.

A dévai megyei és a kőrösbányai községi kórházakat az elmult évben államositották. Ezen kivül 5 kórház a Cassa Cercuala, 1 kórház a Cfr. tulajdonát képezi. Két járványkórház van: egy Déván és egy Szászváros.

Népesedés: 1923-ban született 3202 fiu, 2831 leány, halva született: 125 fiu és 120 leány, meghalt 2479 férfi és 2231 nő. A vármegye lakósainak számához viszonyitva a születések száma 13·5%, a halálozásé 12 6%, ugy, hogy szaporulat csak 0 9%, ami a népesedés szempontjából nagyon kevés és nagyon szomoru. A jelentés szerint ennek egyik oka a falusi nép tudatlansága egyrészt, másrészt pedig a szifilisz térfoglalása.

Ingyen gyógykezelés 1731 esetben történt, amikor a betegek ingyen gyógyszereket is kaptak.

Oltás és ujraoltás eredménye gyengébb volt, mivel a kapott szérum nem bizonyult elég frissnek.

Járványos betegségek:

Skarlát 33 községben fordult elő, 167 férfi, 138 nő megbetegedéssel. 1922. évről 14 férfi és 9 nő megbetegedés. Meghalt 20 férfi, 15 nő. Halálozás tehát 11%. Meggyógyult 123 férfi, 108 nő. Beteg még 24 férfi és 15 nő. Kórházban kezeltetett: 94 férfi, 72 nő.

Kanyaró: 16 községben 126 férfi 133 nő. Meghalt 1 férfi, 5 nő. Beteg még 2 férfi 7 nő, a többi meggyógyult.

Diftiritisz: 7 községben, 14 férfi, 3 nő. Meghalt 1 férfi, beteg még 4 férfi 1 nő, a többi gyógyult. Halálozás tehát 1%-nál kevesebb.

Hastifusz: 15 községben, 43 férfi, 32 nő, meghalt 1 férfi és 5 nő, beteg még 5 férfi, 4 nő. Halálozás tehát 8%.

Vérhas: 12 községben, 22 férfi; 24 nő, meghalt 3 férfi 5 nő, a többi gyógyult. Halálozás 17%, amely elég nagy szám. Oka ennek a tudatlanság s az, hogy későn hivnak orvost. A szérum nagyszerüen bevált.

Szamárhurut: 15 községben 65 férfi, 68 nő, beteg még 2 férfi, 5 nő, a többi gyógyult.

Lépfene: 7 községben 6 férfi, 2 nő, meghalt 1 nő, a többi gyógyult. Rendszerint állatoktól szerezték a fertőzést. A szérum itt is sokat segitett.

Kiütéses tifusz: 3 községben 5 férfi, meghalt 3, a többi gyógyult.

Trachoma 29 férfi, 13 nő megbetegedés. Mind gyógyulóban van.

Tüdővész 180 megbetegedéssel, 20 halálozással.

Vak volt a megye területén 32 férfi, 18 nő, Gulyvás: 80 férfi, 43 nő. Ezek többnyire Hátszeg vidékén vannak. Hosdó községben pld. a lakósság 25%-a golyvás, Riu-Mareban pedig 30%-a. Süketnéma: 63 férfi és 34 nő.

Nicoara Ágoston.

Ismét egy munkás élet költözött el körünkből. Nicoara Ágoston, városi tanácsos, földbirtokos életének 65-ik, boldog házasságának 28-ik évében f. hó 3 án d. u. 3 órakor hirtelen elhunyt.

Halála az egész városban mély megdöbbenést és részvétet keltett, mert bár köztudomásu volt, hogy az öreg ur az utóbbi időkben betegeskedett, mégis még azelőtt való nap, sőt halála napján is sokan még az utcán is látták, hiszen halála napján délelőtt ujságért akart kimenni a városba, az uton aztán rosszul lett, hazament és d. u. 3 órakor eltávozott az élők sorából.

Nicoara Ágoston 1858 ban született, iskoláit részben Szászváros, a Kun-kollégiumban, részben a nagyszebeni szász gimnáziumban végezte. Jogot Kolozsváron tanult, ami után Déván Lázár György és Pogácsnik dévai ügyvédeknél jelöltösködött. Tekintettel arra azonban, hogy ügyvédi vizsgája nem volt, s közben a tanulást megunta, felhagyott az ügyvédeskedéssel és gazdálkodni kezdett. Több évig törvényszéki tolmács is volt, majd később egészen gazdaságának és családjának élt. A román impérium kezdetén árvaszéki ülnöknek nevezték ki, később pedig városi tanácsosnak s ezen kivül az I. O. V.-nek is igazgatója volt. Minden hivatalában nagy szaktudás, jóindulat és önzetlenség jellemezte tevékenységét

Legutóbb Déva város visszafejlesztését célzó intézkedések elleni munkában vette ki részét, amikor is ambicióval és nagy tudással készitette el a memorandumokat. Munkáját siker is koronázta, amennyiben a kormány elállott terveitől.

A román nemzeti eszme megvalósitásának egyik kiváló és öntudatos harcosa volt, de intelligenciája visszatartotta attól, hogy nemromán polgártársaival valamiben is éreztesse az idők változását.

Két éve szervezetét szivbaj támadta meg s ezenkivül asztmája is gyötörte. A halál egy

nagy energiáju és még sok célért hevülő akaratot tört derékban.

Temetése f. hó 5-én ment végbe az egész város részvéte mellett. A sirnál Dimitriu ezredes és Herbay polgármester mondtak megható beszédet, kiemelve az elhunyt kiváló érdemeit.

HIREK.

Megyebál.

Folyó hó 7-én, csütörtökön este zajlott le az idei megyebál a vármegyeház nagytermében, amelyet külön erre az alkalomra pazarul és izlésesen diszitettek ki. A terem közepén szökőkut volt felállitva, mellette egy miniatür malom, a falak pedig köröskörül fenyőgirlanddal voltak diszitve, amelyből a különböző szinü villanykörték pompás fénye valóságos tündérkertté varázsolta a termet.

A vármegye minden reszéből meghivott elite közönség fél tiz felé gyülekezett. Fél tizkor lépett be a terembe Dr. Dubleşiu György nejével, akiket Candrea subprefektus üdvözölt.

A bál a „Hora"-val vette kezdetét, amelyet Dr. Dubleşiu és neje lejtettek először. Azután valcer s a többi modern táncok következtek. A hangulat egész éjszakán át kitünő volt, ugy, hogy a közönség csak a reggeli órákban oszlott szét, emlékül vive magával egy minden tekintetben sikerültnek mondható táncestély emlékét. — A rendezésért különösen Candrea subprefektust illeti dicséret, aki fáradságot nem kimélve azon munkálkodott, hogy az idei megyebál is a farsang legjobb mulatsága legyen.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter *Pop* Márk, dévai adóhivatali főpénztárnokot pénzügyigazgatóhelyettesnek nevezte ki a dévai pénzügyigazgatósághoz.

Crisán Márk, *Dr. Szőrényi* Guidó, *Dr. Zsellér* János és *Maschalkó* István dévai pénzügyi titkárokat a pénzügyminiszter osztályfőnökökké léptette elő.

Basarabescu György pénzügyi titkárt a VIII. fizetési osztály 2-ik fokozatából a VIII. fizetés o. első fokozatába, *Jonász* Liviu titkárt pedig a VIII. fizetési osztály III. fokozatából a VIII. fizetési osztály II. fokozatába léptették elő.

A pénzügyminiszter *Csergit* Tivadar Hunyadvármegye pénzügyőri előadó I. oszt. főbiztosát pénzügyőri felügyelővé nevezte ki.

Constantinescu Györgyöt, a dévai pénzügyőri biztosi kerület vezetőjét a pénzügyminiszter I. oszt. főbiztossá nevezte ki.

— **Halálozás.** Özv. Dr. *Nagy* Béláné szül. Issekutz Jozefin f. évi január hó 28-án 56 éves korában, hosszas és kinos szenvedés után Pesthidegkuton elhalálozott. Halála városunk társadalmában, melynek sok évvel ezelőtt köztiszteletben és szeretetben álló tagja volt, őszinte részvétet keltett.

— **A déval csángó ifjuság szinielőadása.** Mint már megirtuk, a dévai csángó ifjuság f. hó 16-án este Szigligeti Ede „A csikós" cimü népszinmüvét fogja előadni. Előadás után tánc lesz reggelig. A csángók legujabb vállalkozása iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

— **Öngyilkosság.** Stán Vazul, volt pénzügyi tisztviselő f. hó 2-án d. e. 11 órakor dévai lakásában öngyilkosságot követett el és meghalt. Feleségét aszalt szilváért küldte a piacra, s mikor az huzódozott attól, mivel az öreg embert nem akarta magára hagyni, azzal vádolta, hogy nem akar eleget tenni kérésének. Felesége csak egy félóra mulva tért vissza s meglepetve látta, hogy az ajtó belülről be volt zárva. Miután kiáltására senkisem jelentkezett, rosszat sejtett és lakatossal kinyittatta az ajtót. Leirhatatlan látvány tárult szemei elé. Az öreg ember az asztaltól két lépésnyire hanyatt feküdt a földön s mellette egy kis, mindössze 16—18 cm. hosszu hegyes konyhakés egy kis vérrel. Az öreg ember, ahogy az orvosi vizsgálat megállapitotta, önkivületi állapotában két szurást ejtett a testén, illetve a kés nyelét az asztal széléhez támasztva, kétszer ereszkedett az éles késbe, először az 5-ik borda alatt, másodszor éppen a szivnél hatolt be s ez utóbbi azonnali halálát is okozta. A bizottság: dr. Hosszu Jenő városi orvos és Andreicuţi komiszár 12 órakor szállt ki a helyszinre s miután az öngyilkosságot megállapitották, megadták az engedélyt az eltemetésre. A 73 éves öreg embert állitólag szivbaja és asztmája kergette halálba. Temetése f. hó 4-én volt nagy részvét mellett.

— **Meghivó.** *A devai nemzeti kaszinó f. évi február hó 17-én és 24-én d. u. 3 órakor a kaszinó helységeiben rendes évi közgyülést tart,* melyre ezuton a kaszinó t. tagjai meghivatnak. A közgyülés tárgyai az alapszabályok értelmében: a tisztviselők évi jelentései, a tisztviselők választása, a választmány kiegészitése, az 1923-iki pénztári jelentés és zárószámadások előterjesztése, a felülvizsgáló bizottságok kiküldése és esetleges inditványok, melyeket a közgyülés előtt 8 nappal kell az igazgatóságnál bejelenteni. *A 24-iki folytatólagos* közgyülés tárgysorozatát képezi: a kiküldött bizottságok jelentései és az 1924-ik évi költségvetési előirányzat tárgyalása. Kéretik, hogy a jelen közlemény meghivónak tekintessék, mert takarékossági szempontból *külön meghivók nem küldetnek szét. Dr. Dubleşiu György*, elnök, *Josan Gyula*, titkár. 1—2

— **Ámor mozgó hirei.** F. hó 10-én, vasárnap az Ámor mozgó nem tart előadást, mert a városi szinházban egy bukaresti szintársulat fog előadást tartani. — F. hó 10-én, kedden a „Vörösbegy" cimü remek Dorian film kerül vetitésre, melyben egy félszemü kalandor élettörténete tárul elénk. A legkiválóbb magyar filmmüvészek játszák e darab főszerepeit u. m. Lóth Ila, Csortos Gyula, Szerény Zoltán. — F. hó 14-én, csütörtökön ugyancsak magyar filmmüvészekkel „Játék a sorssal" cimü Dorian film kerül bemutatóra, mely az angol főuri világ spleenjét érzékelteti meg előttünk és a felső tizezer erkölcseit filmesiti meg bravurosan és mindvégig izgalmasan. — F. hó 15-én, pénteken, tekintettel az ünnepnapra, szintén tart előadást az Ámor mozgó, mely alkalommal „Pogányok" cimü hatalmas dráma kerül vetitésre Geraldine Farrar-al a cimszerepben. A dráma szinhelye: Mexiko.

— **Köszönetnyilvánitás.** A február 2-ki ref. estély rendezősége mindazoknak a hölgyeknek és uraknak, akik sokirányu közremüködésükkel, fáradozásukkal, adományaikkal és müvészi tehetségük legjavával az estély sikerét biztositották, mélyen érzett hálás köszönetét nyilvánitja. Oly sokak fáradtsága és áldozata valósitotta meg a felejthetetlenül szép estélyt, sőt a feladat oroszlánrészében osztozók is oly számosak, hogy a hosszu névsor közlése s az érdemek egyénenként való méltatása s a szives adományok nyilvános nyugtázása akadályokba ütköző vállalkozás. Azonban minden egyenként számonvéve s tartva, személyenként elismerve s köszönettel van ott, ahol a szeretetben munkás hit cselekedete sohase merül feledésbe és sohasem marad jutalmazás nélkül. *Ref. hölgybizottság.*

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Regimentul 4 Grăniceri, Deva.

No. 1770 din 4 Febr. 1924.

Publicaţiune.

Se publică din nou spre ştiinţa generală că, **în ziua de 23 Februarie 1924 ora 10 dimineaţa** se va ţine la Regimentul 4 Grăniceri în garnizoana Deva, licitaţie publică cu oferte închise, pentru aprovizionarea lemnelor necesare pe anul 1924. (şi iarna anului 1925) după cum urmează:

Cantităţile de lemne esenţă tare necesare a se aproviziona:

1. Pentru Comandamentul Corpului şi Regimentul 1 Grăniceri în garn. Bucureşti cantitatea de Kgr. 4.800.000
2. Pentru Regimentul 2 Grăniceri şi Grupul Vaselor Grănicerilor în garn. Brăila cantitatea de Kgr. 5.050.000
3. Pentru Regimentul 3 Grăniceri în garn. Cernăuţi cantitatea de Kgr. 4.500.000
4. Pentru Regimentul 4 Grăniceri în garn. Deva cantitatea de Kgr. 4.550.000

Total Kgr. 18 900.000

1. Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea Contabilităţei publice şi art. 15 din instrucţiunile anex. litera D. din regulamentul de Ad ţie.

2. Condiţiunile ce lemnele trebue să îndeplinească se pot vedea în caetul de sarcine atât la Comandamentul Corpului cât şi la Regimente în ori ce zi de lucru între orele 8—12 şi 16—19.

3. Cantităţile de lemnele oferite vor fi predate franco scutite de ori ce cheltueli şi depuse pe teren în garnizoanele mai sus specificate, sau în staţiile de cale ferată ce să găsesc mai în apropriere de pădure de unde se vor explota lemnele.

4. Concurenţii vor licita, fie pentru întreaga cantitate, fie numai pentru o parte din ea, arătându-se în ofertă precis cantitatea ce se va preda, preţul oferit şi termenul de predare.

Ofertele vor fi însoţite de garanţie de 10% din costul furniturei în recipisa Casei de Depuneri sau efecte garantate de Stat.

p. Comand. Reg. 4. Grăniceri:

28 1 1 *Lt. Colonel, Amzulescu.*

REGATUL ROMÂNIA.

Judecătoria de ocol secţia cărţii funduare BRAD.

Nr. 2147/1923 c. f.

Extract din publicaţiune de licitaţie.

In cauza alui Dr. Eugen Tatar advocat ca curatorul massei falimentară al falitului Steiner Francisc din Deva Judecătoria de ocol a ordonat licitaţiunea din nou în baza supraofertei în ce priveşte imobilele situate în comuna Valeabrad circumscripţia Judecătoriei de ocol Brad cuprinse în c. f. a comunei Valeabrad asupra 1/4 parte din imobilele cuprinse în protocolul c. f. No. 49, No. top. 142 arător, porţiunea a falitului Francisc Steiner cu preţul de strigare 77 Lei, Nr. prot. c. f. 104 No. top. 84, 76, 82, 80/b, casă şi grădinii, porţiunea a falitului Francisc Steiner, preţul de strigare 1034 Lei, prot. c. f. 136 No. top. 945 păsunar porţiunea alui falitului Francisc Steiner preţul de strigare 34 Lei 10 bani, prot. c. f. No. 149, No. top. 985 fanaţi porţiunea alui falitului Francisc Steiner preţul de strigare 89 Lei 10 bani, prot. c. f. Nr. 172 Nr. top. 1179 arător porţiunea falitului Francisc Steiner preţul de strigare 27 Lei 50 bani, prot. c. f. Nr. 203 Nr. top. 687, 736, 838 arătură şi tufar porţiunea alui Francisc Steiner preţul de strigare 330 Lei, prot. c. f. Nr. 217 Nr. top. 2121, 2123, arător, fânaţ, porţiunea alui Francisc Steincr preţul de strigare 177 Lei 10 bani, prot. c. f. Nr. 245 Nr. top. 2108 tufis porţiunea alui Francisc Steiner preţul de strigare 77 Lei, prot. c. f. Nr. 278 Nr. top. 2118 arător porţiunea alui Francisc Steiner, preţul de strigare 66 Lei prot. c. f. Nr. 293 Nr. top. 1022 fânaţ porţiunea alui Francisc Steiner preţul de strigare 55 Lei.

Licitaţiunea se va ţine în ziua de **18 Februarie 1924 ora 9** în localul oficial al c. f. Brad.

Imobilele ce vor fi licitat, nu pot fi vândute pe un preţ mai mic de cât două trei mi din preţul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din preţul de strigare drept garanţie, în numerar sau în efect de cauţie socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiaşi delegat chitanţa constatând depunerea judecătoreşte prealabilă a garanţiei şi să semneze condiţiunile de licitaţie (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881 § 21 legea XL. 1908.)

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat de cât cel de strigare este dator să intregească imediat garanţia fixată conform procentului preţului de strigare la aceiaşi parte procentuală a preţului ce a oferit (§ 25 XLI. 1908.)

Brad, la 18 Decemvrie 1923.

Dr. Glava m. p. şef judecător. pentru conformitate *Indescifrabil.* cond. e. f.

27 1-1

ELADÓ:

egyjáratu benzinmalom, Osser und Baier stabil 8-as motorral, 36-os sárpataki kővel, teljes felszerelésel 90.000 leiért.

MÁLIK PÁL

Ilia—Marosillye. Hunyadmegye.

31 1 1

„CATARINA“
kenyér- és tésztaárugyár R.-t. Deva

1924. évi január 5-én megtartott közgyülésen a vállalat alaptőkéjének 1,000.000 Lei-ről 3,000.000 Leire leendő felemelését határozta el. A közgyülés által adott megbizás alapján alólirott igazgatóság a következő

aláirási felhivást

bocsájtotta ki:

1. Az alaptőkének 3,000.000 Leire leendő felemelése 2000 drb. egyenként 1000 Lei névértékü uj névre szóló részvény kibocsátása által történik. Kivánságra összesitett részvények is kiadatnak 10.000, 50.000 és 100.000 Lei összesitett értékben.

A kibocsájtási ár az uj részvényesek részére részvényenként 1250 Lei, mig a régi részvényekre nézve azon részvények tekintetében, amelyekre elővételi jogukat gyakorolják, részvényenként 1000 Lei. Ezen felül 10 Lei fizetendő részvényenként bélyegilleték és költség cimén.

2. A kibocsájtás alá kerülő 2000 drb. uj részvényre nézve a régi részvényeseknek elővételi joguk van, de kötelesek részvényesi minőségüket a régi részvények (az ideiglenesek is) bemutatásával az aláirás alkalmával igazolni. A régi részvényesek minden darab tulajdonukat képező részvény után 2 uj részvényre nézve elővételi jogot gyakorolhatnak, azonban kötelesek bejelenteni ezen elővételi jog gyakorlására vonatkozó óhajukat a „Dévai Takarékpénztár R. T.“-nál **február 10-től március 15-ig** délelőtt 12 óráig, mert ellenkező esetben ezen joguk elvész.

Az elővételi jog gyakorlásának bejelentése alkalmával a régi részvények „Dreptul de acţiune s'a exercitat 1924“ bélyegzővel láttatnak el.

3. Ha a régi részvényesek elővételi jogukat ki nem meritenék és az uj részvényesek által tuljegyzés történnék, az Igazgatóság jogositott a felosztást tetszése szerint eszközölni.

4. Az aláirási zárhatáridejе **folyó évi március hó 15. déli 12 óra.**

5. Az aláirással egyidejüleg a kibocsájtási ár 50 százaléka lefizetendő, mig a hátralék az aláirási zárhatár idejétől számitott 30 nap alatt.

6. A részvényaláirás kizárólag a „Dévai Takarékpénztár R. T.“-nál eszközölhető.

7. Amennyiben az Igazgatóság az ezen felhivás 3. pontja alapján hozandó határozat folytán valamely összeget visszafizetni lenne kénytelen, ezen összeg után sem a „Dévai Takarékpénztár R. T.“ és sem a „Catarina“ kenyér- és tésztaárugyár részvénytársaság semminemü kamatot nem fizet, azonban a jogositott az őt megillető összeget az értesités kézhezvételének napjától kezdve a hivatalos órák alatt a „Dévai Takarékpénztár“ pénztáránál felvenni jogosult.

8. Az igazgatóság az aláirás zárhatáridejétől számitott 8 napon belül határozni fog a részvények elosztása tekintetében és ettől számitva 3 napon belül postára teendő ajánlott levélben fogja az érdekelteket ezen felosztásról értesiteni.

9. Hogyha a Comisia Speciala ezen uj kibocsájtást nem hagyná jóvá, a tényleg befizetett összegek után azok visszafizetésével egyidejüleg pro-ano számitandó 10 százalék kamat fog fizettetni.

10. Az uj részvények az 1924—1925 üzleti év eredményében már részesednek.

Vitás kérdés felmerülte esetén ezen aláirási felhivás eredeti román szövege irányadó.

„Catarina“ kenyér- és tésztaárugyár R.-Társ. igazgatósága.

29 1 1

Zongora vagy pianinó
megvételre kerestetik. 12- Cim a kiadóban.

3 drb Wertheim-szekrény és **1** drb modern jég-szekrény
ELADÓ.
Cim: P. CLECAU, PUI. 32 1 3

Szabadkézből eladó telek
a piskii rendezőállomás első sorompójánál, 5 katasztrális hold terjedelmü, a megyei ut mentén több száz méter hosszan terül el, mig hátsó részét a gyorsfolyásu Sztrigy-malom vize övezi. Megfelel bármilyen gyár létesitésére, téglagyártásnak is kipróbált, kitünő föld. Értekezni a tulajdonosnál:
özv. MÜLLER JÓZSEFNÉ, piskii rendező
Esetleg ugyanott HAZACSEK V. épitőmesternél.
20 3-3

Laboratorium **LEO**, Dresden-Weidenbach
Hófehér és egészséges fogak a
CHLORODONT
állandó használata által
15 3—6
Képviselet: **„CHEMOSANA“** Brassó, Uj-utca 27.

„RETEZATUL“ 30 1 1
societate pe acţii pentru industria lemnului.

CONVOCARE.

DNII ACŢIONARI ŞI SOCIETĂŢII
„RETEZATUL“ SOCIETATE PE ACŢII PENTRU INDUSTRIA LEMNULUI HAŢEG
:-: SUNT INVITAŢI LA :-:

3. ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ,

care se va ţinea în Haţeg, la **24 Februarie 1924 a. m. oara 11**, în sala sedinţei a societăţii.

ORDINEA DE ZI:

1. Designarea grefierului şi alegerea dour acţionari pentru autenticarea procesului verbal.
2. Raportul direcţiunei şi a comitetului de supraveghere, despre anul de gestiune 1923, darea absolutorului.
3. Propunerea direcţiunei şi comitetului de supraveghere şi deciderea referitor la distribuirea profitului net şi deciderea despre dotarea fondului de reservă.
4. Propunerea şi deciderea renumeraţiei a direcţiunei şi a comitetului de supraveghere.
5. Alegerea respective întregirea membrilor a direcţiunei şi a comitetului de supraveghere.
6. Urcarea capitalului societar dela lei 500.000 la 5,000.000.
7. Modificarea statutelor societari şi schimbarea sediului societăţii dela Haţeg la Caransebeş.
8. Propuneri insinuate în sensul statutelor a societăţii, conform Art 15.

DIRECŢIUNEA.

Acţionari, cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugaţi a depune acţiile lor conform Art. 12 din statute, până cel mai târziu în ziua de 16 Februarie 1924, la cassa societăţii.

CONTUL—BILANŢ PER 1923.

ACTIVA.					PASIVA.				
Cassa			47.261	26	Capital societar			500.000	—
Material şi lemn rotund în depozit			3,706.876	20	Fonduri de rezerva . .			30.000	—
Imobile, cale farate de industrie şi instalaţiuni			1,259.229	49	Creditori			4,470.027	27
Debitori			1,286.936	13	Accepte			1,250.000	—
					Dividende neincassate .			40.550	—
					Saldo ca beneficiu net .				
					Saldo din anul 1922 .	4.136	39		
					Beneficiu net	5.589	42	9.725	81
			6,300.303	08				6,300.303	08

CONTUL PROFIT ŞI PIERDERE.

PIERDERI.					PROFIT.				
Cheltueli de exloatare:					Saldo beneficiul din anul 1922.			4.136	89
Plata muncitorilor şi articoli de consum . . .			850.353	79	Venit brut			1,725.413	11
Cheltueli generale:									
Salarii, spese de călătorie şi de administraţie, tipărituri, portopostal, telefon şi telegrame, dare de consum şi p. lucrători			363.434	18					
Chiria pentru teritoriul .			6.100	—					
Spese de asigurări . .			30.351	90					
Cont casa cercuală pentru asigurările sociale . .			7.882	84					
Dobânzi			461.700	98					
Saldo ca benificiu net:									
Saldo din anul 1922. .	4.136	39							
Benificiu net	5.589	42	9.725	81					
			1,729.549	50				1,729.549	50

Haţeg, la 31 Decemvrie 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

Dr. Leo Parasca m. p. preşedinte. *Hugo Hartmann m. p.* *Iosif Abraham m. p.*

L'am revidat şi aflat esact:

CENZORI:

Andrea Fodor m. p. preşedinte. *Victor Pop m. p.* *Mauriţiu Felter m. p.*

Nyomatott Laufer Vilmos villanyerőre berendezett gyorssajtóján, Déván.